

ЕВРОПЕЙСКА ГОДИНА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

„КЪДЕТО МИНАЛОТО СРЕЩА БЪДЕЩЕТО“

“За нас е потребно и полезно да знаете известното за делата на вашите бащи, както знаят всички други племена и народи своя род и език, имат история и всеки грамотен от тях знае, разказва и се гордее със своя род и език.”

Из „История славянобългарска“ Паисий Хилендарски

ЕВРОПЕЙСКА КУЛТУРА ОТ ЗОРАТА НА ЧОВЕШКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ

Във врачанското село Градешница е намерен първия в света кивот, който е на 7 хиляди години. Твърдението е на лингвиста доктор Стефан Гайд, който е изследвал пиктографските знаци и изображения, върху праисторическите керамични предмети. При разчитането им се открива името на Орфей и знаци, означаващи "завет" и "Бог". Знаците датират определи 7 хиляди години и са най-старите намирани в света писмени свидетелства.

Според него става дума за тракийска писменост, предхождаща египетското пиктографско писмо с близо 2 хиляди години. Това е откритие, отнасящо се до зората на човешката цивилизация. То касае един исторически период, наречен ерата на Енеолита (Халколита), и историята на най-старата цивилизация известна в Европа, позната по света под широкото понятие “Древната Европа”. Научният труд на Д-р Гайд представлява сензационно разкритие относно най-първите познати обитатели на Древната Европа, чието етническо име е достигнало до нас чрез класически автори като Омир, Херодот, Питагор, Плутарх и много други. В него се проследява историята на едно преоткриване на древна Тракия и хората, наричани от незапомнени времена просто “Траките”. Тези хора са били известни на Херодот като “най-многобройният етнос, отстъпващ по многочисленост само на индусите”, а на Омир, който написал своята Илиада, като “хора, които му напомнят за боговете”. Находките са открити през 60-те години на 20-ти век от археолога Богдан Николов край село Градешница и се съхраняват повече от 30 години в музея на град Враца.

Д-Р СТЕФАН ГАЙД /1960-2013Г./

“Пътят до едно истинско откритие е винаги всъщност историята на намиране на самия себе си.”

Д-р Стефан Гайд е роден през 1960 г. в България. Усърдният му труд в областта на Трансцендентната Тракология довежда до революционното му откритие - Декодирането на древната тракийска писменост, което води до изводи, променили завинаги основните концепции в историческата наука и тракологията.

ЕВРОПЕЙСКИ СТОЛИЦИ НА КУЛТУРАТА 2019

Инициативата „Европейска столица на културата“ е сред най-престижните и популярни европейски културни събития. Замислена е с цел да допринесе за сближаването на европейските народи.

Решение за нейното осъществяване е взето през юни 1985 г. от Съвета на министрите на културата на Европейския съюз по инициатива на Мелина Меркури. В периода след 1985 г. повече от 40 града са избрани за титлата „европейска столица на културата“ – от Стокхолм до Генуа, от Атина до Глазгоу, от Краков до Порто.

Събитието е уникална възможност за обновяване на градовете, за промяна на представата за тях и за тяхното популяризиране в европейски и международен план. Силно се вярва, че Европейската столица на културата значително увеличава социалните и икономическите ползи, особено когато събитията са вградени като част от дългосрочна стратегия за развитие на градовете и околностите. По изчисления на някои предишни успешни столици всяко евро, инвестирано в събитието, може да генерира печалба в размер между 8 и 10 евро. Така събитието може да допринесе за растежа и заетостта.

Европейските столици на културата дават ценен принос за социалното включване и диалога между културите.

През 2019 година 1 български и 1 италиански град- **ПЛОВДИВ И МАТЕРА** ще носят престижното звание „Европейска столица на културата“. Това състезание носи много възможности и позитиви не само на спечелилите градове, но и на тези, които участват активно в процеса на подготовка, защото насочва вниманието на гражданите и хората, които взимат решения към развитието на културата. Цялата инициатива стимулира мисленето за политики за култура да бъде поставено в по-широк контекст, който включва не само опазване и развиване на културното – историческо наследство, не само съвременното изражение на културното съдържание, иновативните и алтернативни решения, но и връзките и значението на културата за различни сфери от живота.

Съфинансирано от
Европейския съюз

КАЛЕНДАРЪТ НА ПРАБЪЛГАРИТЕ - Това е голям интелектуален, научен труд на хора,

които са живели хиляди години преди Христос. Българският календар е по-точен от Григорианския календар и само с няколко секунди се различава от астрономическия календар.

Когато България е била Велика България, всички са се водили по нашия календар, защото сме имали икономическото, политическото, властовото влияние върху народите и сме пренесли своята интелектуална мощ и култура.

Древнобългарският календар е най-съвършения в света. Това е признато официално от ЮНЕСКО. Последните изследвания показват, че началото

на календара е през 5505 пр. Хр. С 12-годишния си цикъл българският календар е първоизточник на китайския.

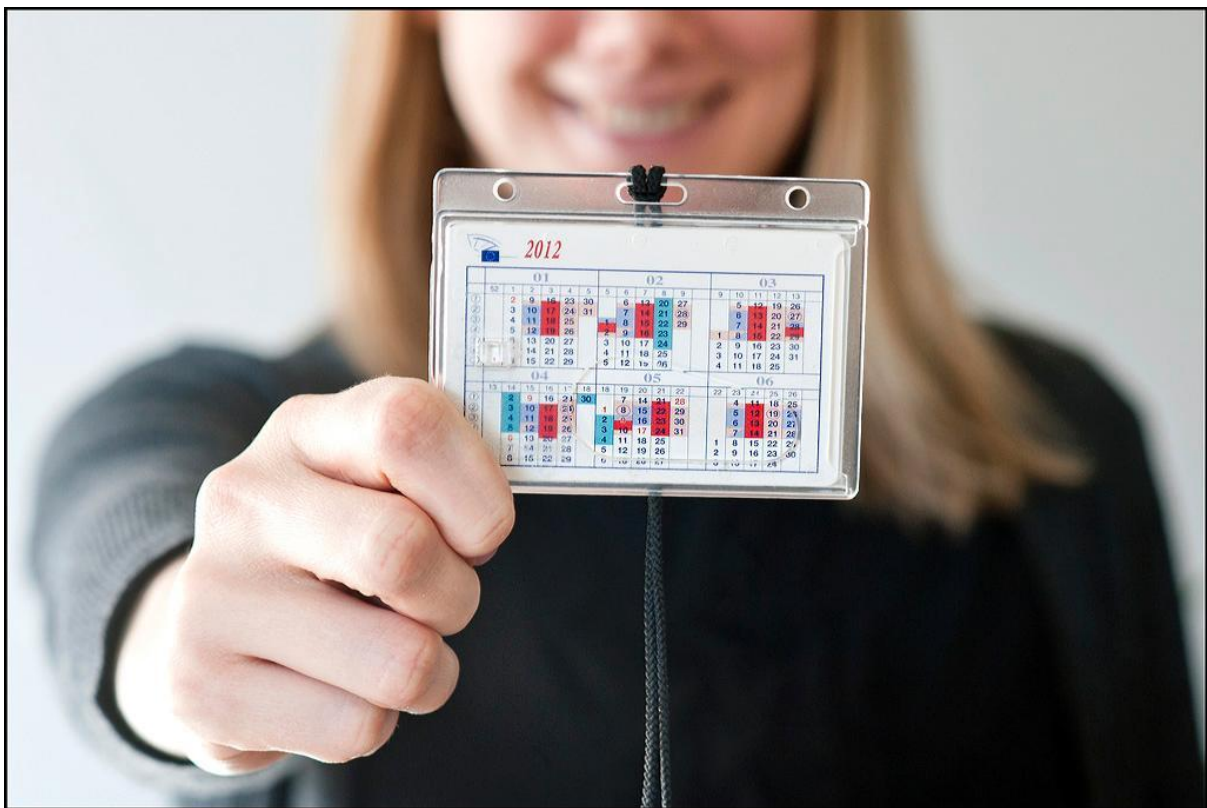
През 1976 г. ЮНЕСКО обявява древнобългарския календар за най-точния в света. Учените от ЮНЕСКО били поразени от гениалното решение на математическата задача с чепатото число 365. Нещо повече – древнобългарското летоброене предлагало същото просто правило и за високосния 366-и ден, който окончателно „преобръщал колата“ дори на претендиращите за най-съвършени образци календари.

Прабългарският календар е слънчев. Годината е започвала в най-късия ден (зимното слънцестоене, около 21 декември). Този ден не е участвал в никой месец, не е включен и в никоя седмица. Той е бил самостоятелна календарна единица – нулев ден, Ени-Алем. Сега се нарича Енин ден или Еднажден. Останалите 364 дни от обикновената (невисокосна) година се разпределяли в четири еднакви тримесечия (сезона) по 91 дни или 13 седмици. Това е позволявало годината, както и всеки сезон, да започват винаги в неделя – първия ден от прабългарската седмица. Първият месец от всеки сезон има 31 дни, останалите два – по 30. Всяка четвърта година е високосна – от 366 дни. Тя се различава от обикновената единствено по това, че след шестия месец съдържа втори нулев ден (Ени-Джитем - Еньовден).

Българският календар е продукт на древната българска култура. Той е бил дълбоко вкоренен в живота на българите. На него са подчинени цялата празнична система и народните традиции. Всичко това е резултат от мирогледа на българите, от техните дълбоки научни познания за Слънчевата система и за Вселената като цяло.

КАЛЕНДАРЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ - червено, синьо, розово, тюркоазено

Календарът на Парламента позволява лесно ориентиране какво се случва в него на конкретна дата. Депутатите са оцветили дните и седмиците от календара на Парламента в синьо, червено, розово и тюркоазено, за да отбележат различни видове дейности. Например, когато седмицата от даден месец е "тюркоазена", това означава, че повечето депутати са в своите страни за срещи с избиратели. Какво се крие зад всеки цвят от календара.

Червено: пленарни сесии

В дните, посочени в червено, Европейският парламент провежда своите пленарни заседания, в които участват всички депутати. По време на тези сесии депутатите обсъждат актуални политически теми, приемат позиции и гласуват законодателни актове. Всеки месец (с изключение на август) Парламентът заседава в Страсбург, а в Брюксел се организират допълнителни двудневни сесии.

Розово: работа в парламентарни комисии

Парламентарните комисии са мястото, където депутатите подготвят работата в пленарните заседания. Те разглеждат подробно предложенията на Комисията и Съвета, предлагат изменения и гласуват доклади, които след това се изпращат за обсъждане и одобрение от всички депутати в пленарна зала. В Парламента работят 20 постоянни комисии, които са специализирани в определени области. Тези области варират от транспорт и туризъм, околна среда, регионално развитие и петиции до външна политика и международно развитие. Комисиите заседават веднъж или два пъти в месеца: предимно в Брюксел и рядко в Страсбург.

Синьо: заседания на политическите групи

Депутатите в Европейския парламент са организирани в групи по политически признак, а не по националност. Депутатите не могат да членуват в повече от една политическа група, но могат да бъдат "независими", т.е. да не членуват в нито една от групите. Всеки месец депутатите се срещат в своите политически групи, за да определят приоритетите си и заемат позиция по законодателните текстове, които ще се разгледат по време на следващата пленарна сесия. Затова обикновено седмиците в синьо предшестват седмиците в червено.

Тюркоазено: извън стените на Парламента

По време на "тюркоазените" седмици депутатите имат възможност да се занимават с дейности извън обичайните места на работа на Парламента. Например, те могат да се срещнат с избиратели в своята страна или да участват в посещение на официална делегация на ЕП с цел развитие на парламентарното измерение на отношенията със страни извън ЕС.

ПЪРВИЯ РЪЧЕН ЕЛЕКТРОНЕН ЧАСОВНИК

Много, много години след Календара на прабългарите, през 1971 г. българският изобретател Петър Петров (1919 – 2003) представя прототипа на първия ръчен електронен часовник, носещ името „Пулсар“. Вместо със стрелка, новият часовник показва времето, като се натиска бутонче и върху циферблата се изписват светещи в червено цифри. Звучи като куриоз – моделът се продава по това време за 2100 щатски долара. От 1971 година „Пулсар“ се появява в масова продажба, а пет години по-късно вече е наводнил пазара, като патентът му е продаден на японската фирма „Сейко“.

Съфинансирано от
Европейския съюз

Българският изобретател Петър Петров сменя през живота си 26 длъжности – от машинист до президент на фирма. Говори 7 езика. Завършва 4 инженерни специалности в областта на електрониката, астронавтиката, космическите технологии.

Считан е за един от най-продуктивните изобретатели през втората половина на ХХ век. Сред изобретенията му са първата компютъризирана система за измерване на замърсявания, телеметрични устройства за метеорологични и комуникационни сателити, първият в света безжичен сърдечен монитор, както и множество други апарати и авторски методи.

Следвайки любовта си към корабоплаването, той модернизира лодката-катамаран „Джемини II“. Тази лодка е послужила за успешен световен рекорд за бързина във вода - Лий Тейлър - езерото Гюнтерсвил през 1967 г. По-късно участва в екипа, създал космическия кораб "Джемини".

Българският изобретател инж. Петър Петров е носител на многобройни признания и награди. Морският нос на остров Брабант в Антарктика е наименуван "Петър Петров" в негова чест. Едни от последните му думи са : Обичах България...

ОТ ПЪРВИЯ РЪЧЕН ЕЛЕКТРОНЕН ЧАКОВНИК ДО СТРАТЕГИЯТА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ЦИФРОВ ЕДИНЕН ПАЗАР ЗА ЕВРОПА

Европейските граждани често се сблъскват с пречки, когато използват онлайн услуги и инструменти. На функциониращия цифров единен пазар ще има по-малко пречки и повече възможности — той ще позволи на хората и предприятията да търгуват и да въвеждат иновации свободно. При това те ще могат да правят това по законен, безопасен, сигурен и финансово достъпен начин, което на свой ред ще улесни живота им.

Препятствията на единния пазар често си проправят път до цифровия му еквивалент онлайн. Така например онлайн услугите все още се предлагат предимно в рамките на националните онлайн пазари. Само 7 % от малките и средните предприятия в ЕС извършват продажби зад граница. Това може да се промени чрез подобряване на функционирането на единния пазар онлайн. Целта на Комисията на Юнкер е да се създаде цифров единен пазар, на който свободното движение на стоки, хора, услуги, капитали и данни е гарантирано и на който гражданите и предприятията имат безпроблемен и справедлив достъп до онлайн стоки и услуги без значение от каква националност са и къде живеят.

Цифровият единен пазар може да допринесе с 415 млрд. евро към европейската икономика, като стимулира създаването на работни места, растежа, конкурентоспособността, инвестициите и иновациите. Той може да доведе до разширяване на пазарите, предлагане на по-добри и по-рентабилни услуги, трансформиране на публичните услуги и създаване на нови работни места. Той може да отвори възможности за новосъздадени дружества и да позволи на предприятията да се разрастват и да въвеждат иновации на пазар с над 500 милиона потребители.

Един напълно изграден цифров единен пазар може да помогне на Европа да запази позицията си на световен лидер в цифровата икономика.

ПРЕМАХВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ И РАЗГРЪЩАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ИНТЕРНЕТ

☒ Стимулиране на електронната търговия в ЕС чрез преодоляване на блокирането на географски принцип, подобряване на ефективността и ценовата достъпност на трансграничните доставки на колетни пратки;

☒ Модернизиране на правилата на ЕС за авторското право, за да са адаптирани към цифровата епоха;

☒ Актуализиране на правилата на ЕС в аудиовизуалната област и работа с платформи с цел създаване на по-справедлива среда за всички, популяризиране на европейските филми, закрила на децата и борба с речта на омразата;

☒ Подобряване на способността на Европа за реагиране на кибератаки чрез укрепване на ENISA, агенцията на ЕС за киберсигурността, и създаване на ефективна система за възпирание на

злоупотребите в киберпространството, включително чрез наказателното право, за да бъдат по-добре защитени европейските граждани, предприятия и обществени институции;

☐ Отключване на потенциала на основана на данни европейска икономика чрез рамка за свободното движение на нелични данни в ЕС;

☐ Гарантиране на възможно най-добра интернет връзка на всички европейци, за да могат те пълноценно да участват в цифровата икономика — така наречената свързаност за европейско общество на гигабитов интернет;

☐ Адаптиране на правилата за неприкосновеност на личния живот към новата цифрова среда;

☐ Подпомагане на големи и малки предприятия, изследователи, граждани и публични органи да извлекат максимална полза от новите технологии, като се гарантира, че всички имат необходимите цифрови умения, и като се финансират научни изследвания в ЕС в областта на здравеопазването и високопроизводителните изчислителни технологии;

БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПА

„Човек и добре да живее, умира и друг се ражда. Нека роденият по-късно, като гледа този надпис, да си спомня за оногова, който го я направил. А името на архонта е Омортаг хан ювиги. Нека Бог да го удостои да преживее сто години.“

БЪЛГАРИЯ е най-старата държава в Европа и името ѝ не е променяно от 681 г.

ПЛИСКА е първата столица на Дунавска България от 681 до 893 г., когато столицата се премества в Преслав.

В близост до днешния Национален историко-археологически резерват „Плиска“ е и гробът на Карел Шкорпил, когото древната българска столица е завладяла до такава степен, че да поиска да бъде погребан там.

Карел Шкорпил (на чешки: Karel Škorpił) е чешко-български археолог и музеен деец, академик на БАН (1918), създател (заедно с братята си Херман и Владислав) на българската археологическа наука и музейно дело, откривател на останките от първата българска столица Плиска. Карел Шкорпил е роден на 15 май 1859 г. в гр. Високе Мито, Източна Чехия, тогава в Австрийската империя. Завършва гимназия в Пардубице, Карловия университет и Висшето техническо училище в Прага.

Пристига в България (август 1881 г.) след Освобождението и работи като гимназиален учител по математика, естествознание, технически науки и рисуване в Пловдив (1882 – 1886), Сливен (1886 – 1888), Варна (1888 – 1890 и 1894 – 1915), Русе и Велико Търново (1890 – 1894). След пенсионирането си в 1915 г. е несменяем директор на Варненския археологически музей. Преподавател е в Морското машинно училище и Търговското училище във Варна.

След Преславския църковно-народен събор през 893 г. за столица на България е обявен **ПРЕСЛАВ**. Превръща се и в седалище на първата българска книжовна школа и един от най-красивите и величествени градове на Югоизточна Европа.

През 1185 година град **ВЕЛИКО ТЪРНОВО** става престолен град и остава столица на България до нашествието на османците в Европа. През 1879 г. там е свикано Първото Велико народно събрание на основание член 4 на Берлинския договор. В него участват 229 депутати, от които 117 са избрани по звание (висши духовници и председатели на административни съвети и съдилища), 88 са избрани от народа, петима са представителите на учреждения и дружества, а 19 са назначени от императорския руски комисар княз Александър Дондуков-Корсаков. Значителна част от народните представители са с висше образование, получено в Русия и Западна Европа, мнозинството владее френски език, а около половината и втори чужд език. Сред депутатите има активни участници в национално-освободителното движение, учители,

прависти, духовници, публицисти, издатели, лекари, търговци, занаятчии, селяни. На 22 септември 1908 година в Търново се обявява независимостта на България.

Свременната столица на България – **СОФИЯ** е избрана за главен административен център на страната ни на 3 април 1879 година по време на Първото Велико Народно събрание. Тогава София е имала около 11 000 жители, а днес е милионен град. Макар да е столица само от 137 години,

София е град с дълга и богата история, датираща от хилядолетия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО И ЕС

Съветът на Европейския съюз е една от основните институции на Общността. Той обсъжда и приема съвместно с Европейския парламент законодателните актове на ЕС на базата на предложения, изготвени от Европейската комисия.

Съветът на ЕС координира политиките на държавите-членки, формулира външната политика и политиката за сигурност на Съюза, сключва споразумения от името на ЕС с други държави или организации и съвместно с ЕП приема годишния бюджет на Съюза.

Съфинансирано от
Европейския съюз

Председателството на Съвета на ЕС се осъществява на ротационен принцип от всяка една от държавите-членки за срок от шест месеца.

През първата половина на 2018, България председателства Съвета на ЕС. Девизът на Българското председателство бе **„СЪЕДИНЕНИЕТО ПРАВИ СИЛАТА“**, домакин на срещите, разговорите, форумите и конференциите бе столицата София. По време на първото Българско председателство на Съвета на ЕС страната ни беше основен посредник във вземането на решения от европейския дневен ред. България се доказа като надежден партньор, който продължава да търси консенсус на фона на сложните процеси в света.

БЪЛГАРСКАТА АЗБУКА И ЕЗИК – ЧАСТ ОТ ЕЗИКОВОТО МНОГООБРАЗИЕ НА ЕВРОПА

Първата българска азбука – глаголицата – е създадена през 862 г. (според други учени през 855 година) от Константин-Кирил Философ. Исторически факт е, че през 862 г. византийският император нарежда на братята Константин и Методий да създадат необходимата християнска литература на славянски език за мисията им в Моравия.

Глаголицата е дело на гениалния филолог Константин-Кирил и е напълно оригинална графична система, в която всяка буква отговаря на един звук. Нещо повече, в нея буквите за близки звукове имат сходни очертания.

Неопровержимо доказателство, че именно глаголицата е дело на Константин-Кирил и е първата българска азбука учените откриват в Залцбургския меморандум от 871 г., в който пише, че Методий се появил в Панония с "новооткрити славянски букви".

Съфинансирано от
Европейския съюз

А	Б	В	Г	Д	Є	Е
азъ	боги	бѣди	гаагоан	добро	бѣтъ	есмъ
Ж	З	И	І	Ї	Ћ	
животъ	сѣло	земля	ниже	іжен	їнигъ	гервъ
К	Л	М	Н	О	П	Р
како	людѣ	мыслетѣ	нашь	онгъ	покой	рѣци
Ф	Т	У	Ѹ	Ф	Х	Ѡ
слово	теѣрдо	Ѹсъ	Ѹкъ	фѣртъ	Ѹръ	Ѡъ
Ц	У	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь
цы	Уервалъ	ша	ща	ерь	еры	ерь
Ѣ	Ю	Ѧ	К	Ѡ	ѡ	Ѣ
ятъ	юнь	аръ	эдо	омъ	егъ	одъ
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ
ѣта	ѣта	кѣн	пѣн	фѣнта	нѣнѣца	нѣка

След смъртта на Методий през 885 г. неговите ученици са прогонени от пределите на Моравия и намират прием в двора на княз Борис в България. В края на IX век в Преслав възниква и **втората старобългарска азбука – кирилицата**, която съдържа 24 букви от гръцкото писмо и 14 знака, близки до глаголическите, които съответстват на чисто българските звукове: Б, Ж, З, Ш, Щ, Ч, Ц, Ъ, Ь, І, Ћ, Ѡ, Ю, Ы. Кирилицата няма установено авторство. Повечето учени отхвърлят тезата, че Климент Охридски е неин автор. По-вероятно е той да е усъвършенствал глаголицата, азбуката на почитаните от него свети братя. Кирилицата се свързва с книжовниците от Преслав, понеже е продължение на вековна традиция държавни документи да се пишат с гръцки букви. Но "без устроение", както казва Черноризец Храбър.

"Устроението", тоест приспособяването към българската реч, става възможно едва след появата на глаголическата писменост в България. Именно от нея са взети буквите за специфичните български звукове, като са опростени в духа на графиката на цялата азбука. Кирилицата носи името на един от покровителите на Европа и създател на първата българска азбука глаголицата – свети Кирил.

БЕСЕДА ПРОТИВ ТРИЕЗИЧНИЦИТЕ - произнесена е от Константин-Кирил Философ във Венеция срещу латинското духовенство, което поддържало теорията за трите „свещени езика“ на християнството – еврейски, латински и гръцки.

Когато Философът беше във Венеция, епископи, попове и черноризци налетяха на него като врани на сокол и повдигнаха триезичната ерес, говорейки:

- Човече, кажи ни как тъй ти сега си създал книги на славяните и ги поучаваш?

Тях не е изнамерил по-рано никой друг: нито апостолите, нито римският папа, нито Григорий Богослов, нито Йероним, нито Августин? Ние знаем само три езика, с които е достойно да славим Бога в книгите: еврейския, гръцкия и латинския.

Философът им отговори:

- Бог не изпраща ли дъжд еднакво за всички? Също тъй пак слънцето не свети ли на всички? И не дишаме ли еднакво всички въздух? И как вие не се срамувате, като признавате само три езика и като повелявате, щото всички други народи и племена да бъдат слепи и глухи? Пояснете ми, Бога за безсилен ли смятате, та Той не може да даде (всичко това), или за завистлив, та не желае? Че ние познаваме много народи, които разбират книги и които славят Бога, всеки със свой език. Известни са следните: арменци, перси, авазги, ивери, сугди, готи, авари, тирси, хазари, араби, египтяни, сирийци и много други.

На 31 декември 1980 г. в навечерието на Нова година Свети Свети Кирил и Методий са обявени за покровители на Европа от папа Йоан Павел II.

Когато България се присъединява към Европейския съюз през 2007 година, кирилицата става третата официална азбука в общността. България е първата европейска държава в ЕС, която използва кирилица.

ХВЪРЧАЩИТЕ ХОРА НА ЕВРОПА

ХВЪРЧАЩИТЕ ХОРА (Валери Петров)

Те не идат от Космоса, те родени са тук,
но сърцата им просто са по-кристални от звук,
и виж, ето ги - литват над балкони с пране, над
калта, над сгурията в двора.

И добре, че се срещат единици поне от рода на
хвърчащите хора.

А ний бутаме някакси и жени ни влекат,
а ний пием коняка си в битов някакъв кът и
говорим за глупости, важно вирейки нос или с
израз на мъдра умора и изобщо - стараем се да
не става въпрос за рода на хвърчащите хора.

И е верно, че те не са от реалния свят,
не се срещат на тениса, нямат собствен "Фиат".

Но защо ли тогава нещо тук ни боли,
щом ги видим да литват в простора -
да не би да ни спомнят, че и ний сме били
от рода на хвърчащите хора?

Академик Валери Петров, любим на поколения
българи писател, сценарист и преводач,
**лауреат на Наградата за европейски
гражданин на Европейския парламент за 2013**
г. е един от най-великите творци на нашето
време. Номиниран е от евродепутата Ивайло
Калфин заради приноса му към българската
култура и разбирателство между нациите.

Валери Петров е автор на великолепните
преводи на Шекспир, с които са отраснали
поколения наред. Всяка изречена от него дума
се помни, всеки негов стих е музика, а всяка
мисъл - мъдрост...

Освен от английски на български, той
превежда от немски -
трагедията „Фауст“ на Йохан Волфганг Гьоте,
руски, италиански и испански - стихове на Сор
Хуана Инес де ла Крус.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ЕЗИКОВОТО РАЗНООБРАЗИЕ НА ЕВРОПА

Хармоничното съвместно съществуване на много езици в Европа е ярък символ на амбициите на Европейския съюз да бъде единен в многообразието — един от основополагащите принципи на европейския проект.

Езиците са определящи за нашата идентичност, но също така са и елемент на общо наследство. Те могат да служат като мост към други хора и да отворят врати към други страни и култури, като насърчават взаимното разбиране. Сега в ЕС има 500 милиона граждани, 28 държави членки, 3 азбуки и 24 официални езика, някои от които със световно измерение. Близко 60 други езика са също част от наследството на ЕС и се говорят в конкретни региони или от конкретни групи. Освен това имигрантите носят със себе си широк спектър от езици. Според изчисления понастоящем в границите на ЕС има поне 175 националности.

FLYING PEOPLE (Valery Petrov)

They don't come over space, they were born on this Earth but their hearts ain't like ours , and they have crystal shirts here they are - flying over the terraces, flying over like guards flying over the mud and the slag of the yards and it's good they exist, though not many they are it's a miracle when we see them, in the sky up and far and we're living somehow, being dragged by some women and we drink our cognac on the road we've been driven and we're talking 'bout bullshits, with our noses in clouds or we're seemingly tired, from the gray daily rounds and in fact we are trying not to mention of them they are so extraordinary, they are flying brave men it is true that they're strange, and the place they were born at you can't see them in tennis courts, they're not driving a "Fiat" but ..why, can you tell me, we can feel so much pain when we see them in sky, flying over the rain seems that they bring back memories - of ourselves , is it so?
that we've been just like them - though a long time ago...

В настоящата програма „Еразъм+“ (2014—2020 г.) насърчаването на изучаването на езици и езиковото многообразие е един от основните приоритети.

Програмата на ЕС за култура **ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА** подкрепя литературния превод, за да се даде достъп на хората до литературни творби и да се поддържа културното езиково многообразие в Европа.

Всяка година на **ЕВРОПЕЙСКИЯ ДЕН НА ЕЗИЦИТЕ** — 26 септември — ЕС обединява сили със Съвета на Европа, Европейския център за съвременни езици, езикови институции и граждани от цяла Европа за насърчаване на езиковото многообразие и изучаването на езици чрез различни прояви. Днес възможностите за работа и образование в различни европейски държави са повече от всякога, но липсата на езикови умения пречи на много хора да се възползват от тези възможности.

Глобализацията и нуждите на бизнеса са предпоставка да се изискват все повече компетенции по чужди езици от гражданите, за да работят ефективно в родните си държави. Владенето на английски език вече не е достатъчно. Освен това ученето на чужди езици ни помага да се разбираме по-добре и да преодолеем културните си различия.

Съфинансирано от Европейския съюз

ОБЩОТО МЕЖДУ ВИНОТО, ДОБРАТА ХРАНА И МАГИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ РОЗИ

Добър вечер приятелю млад, добър вечер другарю. Добре дошъл в нашия град, добре дошъл в България.

Вземи във този хубав ден една българска роза от мен. Нека тя да ти разкаже с ароматния си глас за Балкана, за морето и за всички нас.

И когато приятелю млад и когато другарю си тръгнеш ти от нашия град, си тръгнеш ти от България. Вземи във она хубав ден една българска роза от мен.

Нека тя да ти напомня с ароматния си глас за Балкана, за морето и за всички нас.

И не забравяй нито ден ти таз българска роза ...и мен.

Всяка година в края на май и началото на юни в Долината на розите започва брането на розовия цвят, съпроводено от вековни културни и празнични традиции. Българската маслодайна роза е един от символите на родината ни, а българското розово масло е познато по цял свят.

Още преди Освобождение у нас е имало около 10 000 дка насаждения и количеството произведено розово масло е достигало до 1 тон годишно. Първото свидетелство за розови градини в Карловско е от 1712. През 1820 Дончо Папазоглу открива първата фабрика за розово масло в Казанлък. В последствие двамата му сина развиват бизнеса и излизат на международните пазари. Най-голяма популярност като производител на розово масло България получава в края на 19 и началото на 20 век, когато парфюмерията, козметиката и фармацевтиката го откриват като незаменима съставка на продуктите, които произвеждат. Освен в парфюмерията, розовото масло намира приложение и в хранителната индустрия. Традиционни български продукти са ликьор от рози, сладко от рози, розова ракия (позната още като гюлова)

Названието „**БЪЛГАРСКО РОЗОВО МАСЛО**“ е защитено с патент през 2014 като български продукт в регистъра на защитените от **Европейската комисия географски наименования**. От 1944 карловското дружество „Българска роза“ е притежател на защитено наименование за произход „Българско розово масло“, което е вписано в Патентното ведомство на Република България. В света съществуват над 200 вида и повече от 18000 сорта рози. Розопроизводството в България се основава на вида „Дамасцена“ („Казанлъшка роза“). Ежегодно в страната ни се

добива средно между 7.8 - 8.5 хил. тона розов цвят. А за столица на Розовата долина се счита град Казанлък. Там се намира и единственият музей на розата в България.

Траките са правили вино преди 3 200 г. Технологиата на производството му била известна само на жреците. Древните траки са познавали около 150 сорта грозде. Виното е съпровождало древните траки през целия им жизнен път. С вино отпразнували появата на новороденото и пак с вино изпращали покойника в небитието. Било храна за бедняка, удоволствие за богатия и лекарство за всеки. Дори робът не бил лишаван от него.

С приемането на християнството за основна религия в българската държава постепенно почитаният от църквата Свети Трифон заменя езическият бог Дионис като покровител на винарите, лозята и лозарството.

Единствените празници, когато било позволено на българите в миналото да си разпуснат душата, съответно да увеличат чашките, били **Бабинден за жените и Трифон Зарезан за мъжете**. Грижата за

лозята било изцяло **мъжка дейност** - обработката на лозите, рязането, превързването, добиването на ширата и на виното, все мъжка работа. Затова и празникът бил само за мъжете.

Легендата казва, че 40 дни след като родила сина си света Богородица отишла да се моли. Когато се връщала минала край брат си Трифон, който зарязвал лозето. Тя го поздравила с "Помози Бог", както си му е редът, но той като я видял с дете на ръце се присмял и изрекъл хулните думи: "Мома си, пък син имаш". Богородица много се обидила, като стигнала до дома си, накарала майка си да вземе чиста кърпа и сол и да иде на лозето, защото Трифон си бил отрязал носа.

Европейски институт за равенство между половете (EIGE)

Европейският институт за равенство между половете (EIGE) е агенция на ЕС, която се стреми да превърне в реалност равенството между половете в ЕС и извън него. За целта институтът предоставя изследвания, данни и добри практики, като:

изготвя проучвания и събира статистически данни за равенството между половете в ЕС,

наблюдава как ЕС изпълнява своите международни задължения по отношение на равенството между половете в рамките на Пекинската платформа за действие и публикува годишен доклад за напредъка в тази област,

работи за прекратяване на насилието срещу жени и координира европейската кампания „Бяла панделка“, чиято цел е да ангажира мъжете с тази кауза,

споделя знания и онлайн ресурси и подпомага институциите на ЕС, държавите членки и заинтересованите страни от различни области в усилията им за преодоляване на неравнопоставеността между половете в Европа и извън нея.

А **EuroGender** е онлайн платформа на Европейския институт за равенство между половете за сътрудничество и консултации, чиито членове разпространяват знания, опит и по този начин допринасят за равнопоставеността на половете в Европа и извън нея.

зърнените храни - просо, овес, ечемик, ръж, пшеница; бобовите-бакла, леща, грах, фий.

БЪЛГАРСКАТА КУХНЯ представлява богат набор ястия, наследени от векове. Рецептите за традиционните гозби, които българинът слага на трапезата си, са резултат от усилията на поколения да превърнат силата на природните дарове в красиво и полезно блюдо, винаги свързано с обичаите. Археологически данни сочат, че основните съставки на древната кухня по нашите земи са били традиционните за този регион зеленчуци - зеле, морков, цвекло, ряпа, лук, чесън; различните видове месо - овче, козе, свинско, говеждо, птиче, дивеч;

Една от характерните особености на българската кухня е, че повечето продукти в едно ястие се обработват топлинно едновременно. Пресни или консервирани зеленчуци се готвят заедно с месото.

Традиционно свързана със семейната обредност, храната на българина отразява неговото благоговение пред природата, естетическите му критерии и стремежа към съвършенство. На трапезата най-лично как се уважава главата на рода, с какво преклонение се отнася народът ни към труда, колко тачи религията си.

България има седем земеделски продукта и храни, вписани в европейския регистър на защитените наименования. Пет от тях са храни с традиционно-специфичен характер - филе

"Елена", кайзерован врат "Тракия", "Пастърма говежда", "Луканка панагюрска" и роле "Трапезица". В регистъра има и два продукта със защитено географско указание - българско розово масло, което може да произвежда на територията на Розовата долина, както и "Горнооряховски суджук", който може да се произвежда само в Горна Оряховица. Странджанският манов мед бе одобрен за регистрация от Европейската комисия като защитено наименование за произход през лятото на 2018 г. Големият брой храни с вписани географски наименования страната ни дължи на виното - над 54. И въпреки, че страната ни има 74 храни със защитени географски наименования, България все още не е защитила традиционни продукти като българското кисело мляко и бялото саламурено сирене в **Европейския регистър на схемите за качество на селскостопанските продукти и храни.**

Българският мед – най-богат на билки в Европа

„Пчелите - това е един общ организъм, който взема решения непрекъснато. Вечер, когато влязат вътре пчелите, се преброяват, знаят ресурса си от храна, кой колко е внесъл, и всъщност какво притежава самият кошер вътре. От там нататък вземат решения какво да правят на следващия ден“.

(Теодора Тодорова, собственик на TeddyHoney)

България има регистрирани над 4000 вида билки, което прави българския мед един от най-качествените медове в Европа.

В настоящия програмен период България не се е възползвала от възможността да включи подпомагане за храни със защитени наименования в Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) за разлика от 16 други държави, съобщава евродепутатът Момчил Неков, който е и член на парламентарната комисия по земеделие в европейския парламент. В периода до 2020 г. общо отделените средства за схеми за качество в другите държави са 379 млн. евро. От тях най-много средства ще бъдат в Италия - 91 млн. евро, Австрия - 66.48 млн. евро, Испания - над 56 млн. евро.

Отделно от това продуктите с географски означения могат да кандидатстват и по линия на промоционалните програми на ЕС, чрез които те могат да бъдат рекламирани в други държави членки или в трети страни. През 2016 г. за продукти, свързани със схеми за качество, са били отделени 10 млн. евро, докато за 2018 г. сумата вече е 48 млн. евро от общите средства за промоционални кампании.

На този етап България няма одобрена програма за реклама на продукт с географско означение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Целта на **Европейската година на културното наследство** е да се насърчат повече хора да откриват културното наследство на Европа и да взаимодействат с него, както и да се засили чувството на принадлежност към общо европейско пространство. Девизът на годината е **„Нашето наследство: където миналото среща бъдещето“**.

Културното наследство оформя нашето самосъзнание и ежедневието. То ни заобикаля в европейските градове и села, природни ландшафти и археологически обекти. То не е само в литературата, изкуството и предметите, но и в занаятите, които научаваме от нашите предци, приказките, които разказваме на нашите деца, храната, на която се наслаждаваме в компания, и филмите, които гледаме и в които разпознаваме себе си.

Информационната брошура по повод 2018 Европейската година на културното наследство „Където миналото среща бъдещето“ е изготвена от Център Европа Директно Враца към Търговско-промишлена палата Враца и съфинансирана от ЕС. Целта на тази информационна брошура е да повиши осведомеността ви за ролята на европейското културно наследство в насърчаването на чувство за обща история и идентичност. С нея бихме искали да ви покажем, че голямото национално, регионално и местно многообразие на ЕС е уникален катализатор за обмен между хората от всички възрасти, социален произход и култури.

Културното наследство е универсална ценност за нас като хора, общности и общества. Важно е да го съхраняваме и предаваме на бъдещите поколения. Може да гледате на наследството като на нещо „от миналото“ или нещо статично, но то всъщност се променя, когато си взаимодействаме с него и играе голяма роля в изграждането на бъдещето на Европа.

С ЕВРОПА ДИРЕКТНО можете да се свържете по телефона, по електронната поща или в най-близкия информационен център. Можете да позвъните на телефон **00 800 6 7 8 9 10 11** от всяка точка на ЕС от 10.00 до 19.00 часа българско време в работни дни. Можете да поставите своя въпрос на всеки официален език на ЕС.

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейските институции и органи. Нито Европейските институции и органи, нито което и да е лице, действащо от тяхно име, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

Съфинансирано от
Европейския съюз

